

ZORNICA

Číslo 4.

Apríl 2013

Ročník III./2013

*"Príd'te a pite z nového prameňa,
ktorý nevyviera zázračne z
kameňa. Je to zdroj nesmrteľnosti,
hrob, ten, čo nám daroval Krista,
našu záchranu a silu"*

Utieraň Paschy

SLOVO NA ÚVOD

Christos

voskrese!

Toto radostné zvolanie je veľkou nádejou pre celé ľudstvo. V ňom anjeli z neba oznamujú tú najväčšiu udalosť od stvorenia sveta. Boh naplnil svoj prísľub daný Adamovi v raji a odchádza anjel s ohnivým mečom od stromu života. Ovocie stromu, ktorý dáva večný život je možné okúsiť. **Boh Otec volá: „Pod'te všetci a pite z nového prameňa – je to zdroj nesmrteľnosti!“**

**Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Zosnutia
Presvätej Bohorodičky**

**Nám. P. P. Gojdiča č. 327
093 03 Vranov n. T.**

IČO: 31952810 **DIČ:** 2021362387

Telefón:

057 / 44 62 966 - pevná linka

0917 / 112 737 - Orange

0910 / 314 342 - Telekom

E-mail:

gavala.peter@gmail.com

lukas.soltys1@gmail.com

vranov.cemerne@grkatpo.sk

casopis.cemerne@gmail.com

Web: www.grkatvt.sk

www.zborppgojdica.sk

Za vydanie zodpovedá:

o. Mgr. Peter Gavaľa

Zostavili: o. Mgr. Peter Gavaľa

Prispievatelia:

o. Mgr. Lukáš Šoltýs

**Vyhradzujeme si právo výberu
a úpravy článkov.**

Podporiť našu farnosť môžete
darom na bankový účet číslo
1822643632/0200 alebo
priamo našej pokladničke
p. Anne Staškovej.

Vydané dňa: 6.4.2013

Počet výtlačkov: 170 ks

Pre vnútornú potrebu farnosti.

Toto je Pánova Pascha, od smrti k životu a zo zeme do nebies nám Boh nielen ukazuje cestu ale sám v ľudskej prirodzenosti Kristovej nás privádza k sebe do večnosti.

Preto ovocie Paschy je v pokrme Kristovho Tela a Krvi. A preto prvú vec, ktorú Ježiš urobil bolo, že dal apoštolom moc odpúšťať hriechy, aby svet mohol získať pokoj a človek mohol nájsť svoje pravé šťastie.

Preto Vám prajem, aby ste dennodenne stretali vzkrieseného Krista a zakúšali ovocie jeho lásky. Aby on bol zdrojom Vášho nového a večného života.

**Toto je deň, ktorý učinil Pán.
Plesajme a radujme sa z neho!**

o. Peter

*Zvelebuj Pánovo milosrdenstvo
duša moja, nech sa v ňom raduje
celé moje srdce.*

sv. Faustína

2. NOVINKY A AKTUALITY

Nedeľa antipaschy - o Tomášovi, ktorá je aj nedeľou Božieho milosrdenstva bola pre chrám v Černom výnimočná tým, že sa konala slávnostná posviacka nového obrazu Božieho milosrdenstva, ktorý bude zdobiť ľavú stranu chrámu.

Obraz o rozmeroch 220 x 96 cm bol namaľovaný olejovými farbami na plátno, technikou podobnou ako je písanie ikon. Dielo vyhotovil Ing. Ján Zajac, ktorý má od roku 2008 licenciu od **Kongregácie sestier Matky Božieho Milosrdenstva v Poľku**, maľovať kópie obrazu Milosrdného Pána Ježiša, ktorý sa nachádza v Sanktuáriu Božieho Milosrdenstva v Krakove-Lagievnikách. Licencia ho zaväzuje maľovať vernú kópiu celého obrazu ajs nápisom v slovenskom jazyku.

Cena obrazu (náklady + maľovanie) boli 1.500€ . Obraz ešte treba osadiť do ozdobného pozláteného rámu. Touto cestou chcem poďakovať všetkým, ktorí prispeli alebo ešte prispajú na realizáciu tohto diela.

Dúfam, že obraz Božieho milosrdenstva nebude len ozdobou nášho chrámu, ale že bude plniť úlohu znaku, ktorý nám dennodenne bude pripomínať povinnosť našej kresťanskej dôvery voči Bohu a činnej lásky k blížnemu. Ako povedal Pán Ježiš sv. Faustína: **„Tento obraz má pripomínať požiadavky môjho milosrdenstva, lebo aj najsilnejšia viera bez skutkov je márna.“**

Obraz milosrdného Ježiša.

Jeho podoba bola zjavená vo vízii, ktorú mala sestra Faustína 22.2.1931 v cele plockého kláštora. Dostala príkaz od Ježiša Krista: „Namaluj obraz podľa toho, ako ma teraz vidíš, dolu s nápisom Ježišu, dôverujem Ti!“ Pre tento obraz sú charakteristické dva líče. Svetlý líč predstavuje vodu, ktorá omilostňuje duše a červený znamená krv, ktorá je životom duší. **Šťastný, kto bude žiť v ich tieni!** Duše očisťuje sviatosť krstu a pokánia a najvhodnejšie ju živí Eucharistia – teda tieto dva líče znamenajú sväté sviatosti a milosti Svätého Ducha, ktorých biblickým symbolom je voda a krv, ktorá sa vylieva na znak nového príméria Boha s človekom.

K úcte obrazu Ježiš pripojil aj zvláštne prisľúbenia: večnú spásu, veľké pokroky na ceste kresťanskej dokonalosti, milosť šťastlivej smrti a všetky iné milosti o ktoré budú ľudia s dôverou prosiť.

„Cez tento obraz budem udeľovať duším veľa milostí, preto nech má k nemu prístup každá duša.“ Ježiš!

o. Peter

V nedeľu 14.4.2013 o 10:00 hod. bude v našom chráme sláviť sv. liturgiu o. Michal Džatko, výpomocný duchovný pre VT Čemerné. PredsedaŇím liturgie chce ďakovať Bohu za dar päťdesiateho výročia svojho kňazstva. Sv. liturgiu skrášli svojím spevom chrámový zbor P.P.Gojdiča.

Ku krásnemu jubileu mu všetci blahoželáme a vyprosujeme mu, aby bol vždy kňazom podľa srdca Ježiša Krista.

Darujte 2% alebo 3%

zo svojich daní zaplatených štátu a nebude Vás to nič stáť, len:

- do 31.3. zadať potrebné údaje do daňového vyhlásenia pre fyzické osoby – podnikateľov (živnostníkov) a právnické osoby,
- do 30.4. vyplniť formulár pre fyzické osoby – zamestnancov - Potvrdenie a Vyhlásenie,
- ak ste dobrovoľníkom (min. 40 hod. ročne) môžete darovať po prvýkrát 3%.

Je potrebné vybrať si jeden subjekt, ktorý chcete podporiť:

1. Združenie šíriace kresťanskú kultúru

**Nám. P. P. Gojdiča 327
093 01 Vranov nad Topľou
občianske združenie
IČO: 37880004**

2. Gréckokatolícky chrámový zbor bl. P. P. Gojdiča

**Nám. bl. P. P. Gojdiča 327
093 03 Vranov nad Topľou
občianske združenie
IČO: 42230853**

3. KATECHÉZA

PIATE BOŽIE PRIKÁZANIE

"Nezabiješ!"

(Ex 20,13)

„Ľudský život je posvätný, pretože už od svojho začiatku vyžaduje stvoriteľské pôsobenie Boha a navždy zostáva v osobitnom vzťahu k Stvoriteľovi, svojmu jedinému cieľu. Jediné Boh je Pánom života od jeho začiatku až do jeho konca: nikto a za nijakých okolností si nemôže nárokovať priamo zničiť nevinnú ľudskú bytosť.“

V rozprávaní o tom, ako Kain zabil svojho brata Ábela, Sväté písmo zjavuje, že už od začiatku ľudských dejín mal človek v sebe hnev a žiadostivosť ako následky prvotného hriechu. Človek sa stal nepriateľom svojho blížneho. Boh odsudzuje ohavnosť tejto bratovraždy: **„Čo si to urobil? Hlas krvi tvojho brata hlasno volá zo zeme ku mne. Bud' teraz prekliaty zo zeme, ktorá otvorila ústa, aby pila krv tvojho brata z tvojich rúk“** (Gn 4, 10-11). Zmluva medzi Bohom a ľudstvom je popretkávaná pripomínaniami Božieho daru ľudského života a vražednej násilnosti človeka: Sväté písmo spresňuje zákaz piateho prikázania: „Nezabiješ nevinného ani spravodlivého“ (Ex 23, 7).

Úmyselná vražda nevinného závažne protirečí dôstojnosti ľudskej bytosti, „zlatému pravidlu“ a svätosti Stvoriteľa. Zákon, ktorý takúto vraždu zakazuje, má všeobecnú platnosť: zaväzuje všetkých a každého, vždy a všade. V reči na vrchu Pán pripomína prikázanie: „Nezabiješ!“ (Mt 5, 21) a pridáva k nemu zákaz hnevu, nenávisť a pomsty. Ba ešte viac, Kristus žiada od svojho učeníka, aby nastavil aj druhé líce a miloval svojich nepriateľov.

„Počuli ste, že otcom bolo povedané: Nezabiješ! Kto by teda zabil, pôjde pred súd. No ja Vám hovorím: Pred súd pôjde každý, kto sa na svojho brata hnevá!“

(Mt 5,21-22)

Pius XI. v encyklike „O kresťanskom manželstve“ vyzdvihuje potrebu výchovy zdravého a silného potomstva na základe kresťanskej morálky. **Veľká úloha pripadá rodičom, ktorí plnia nielen ploditeľskú a živiteľskú funkciu, ale aj vychovateľskú.** Posvätnosť, dôstojnosť, hodnota a velebnosť ľudskej osobnosti korení vo vedomí, že má slobodnú, nesmrteľnú, rozumnú a duchovnú dušu. Človek medzi stvorenými vecami na zemi má preto najvyššiu hodnotu lebo má dušu. Medzi všetkými telesnými

dobrami život človeka je na prvom mieste. Je to podmienka a základ ostatných dobier. Tento život nám zveril Boh do opatery a musíme si ho chrániť, pokiaľ ho Boh sám nevezme.

Stretávam sa s tým, že pokiaľ ide o piate Božie prikázanie, väčšina ľudí sa ani nezaobera otázkami viny či nevinu mysliac si: „*nikoho som nezabil, nikomu som neublížil!*“ Môže to byť pravdivé tvrdenie, ale nie správny postoj. Lebo pri spytovaní svedomia musím vnímať podstatu prikázania, ktorým mám chrániť predovšetkým svoj život, svoje zdravie. Láska k sebe samému je základným princípom morálnosti. Je teda oprávnené presadzovať rešpektovanie vlastného práva na život. Ak nechránim svoj život, ak sa neviem starať o svoje zdravie, ako potom môžem milovať blížneho?! Pán poukazuje na to, že druhé najväčšie prikázanie je **milovať blížneho, ako seba samého**. Cieľom tohto prikázania je teda, naučiť sa mať v úcte život, ako najväčší dar daný Bohom, starať sa oň a rozvíjať ho. Tu korení úcta k sebe samému ale aj ostatným ľuďom.

Preto každý človek je povinný konkrétne zachovať tieto veci:

1. Obstať si jedlo, šatstvo, bývanie, ktoré sú potrebné na zachovanie života, chrániť sa všetkého, čo škodí zdraviu a v nemoci hládať pomoc kvôli znovu uzdraveniu.
2. Každý je povinný použiť primerané (bežné) prostriedky na zachovanie telesného života. Nepoužiť primerané prostriedky znamená úmyselne chcieť smrť. Prehrešuje sa, kto napríklad v nemocnici nehľadá lekársku pomoc. Nemusí však použiť neprimerane drahý liek, volať špecialistov, podstúpiť veľmi ťažkú operáciu, keď výsledok je nie veľmi istý a pod.

Prostriedky na ochranu a rozvoj ľudského života sú prirodzené a nadprirodzené.

Prirodzené prostriedky.

Vyzdvihujú potrebu výchovy zdravého a silného potomstva na základe kresťanskej morálky. Ide o možnosť priamym výberom a kombináciou daných prvkov u ľudského individua vypestovať dokonalého človeka.

Pozorovaním vlôh, zlepšovaním hygieny, ochrany pred alkoholizmom, pred drogami a pred pohlavnými chorobami, sexuálnou výchovou, zvyšovaním životnej úrovne, odstránením fyzickej a duševnej vyčerpanosti a vyriešením bytovej krízy sa otvárajú brány k zachovaniu a rozvoju zdravého a silného potomstva. K rozvoju ľudskej osobnosti prispievajú aj kultúrne a športové aktivity. Voľný čas treba využiť na oddych a posilnenie duševného a telesného zdravia ... turistikou, gymnastikou a športovými aktivitami, ktoré napomáhajú udržiavať duševnú rovnováhu.

- Pretučnelí, leniví a prejedení ľudia mávajú nielen zdravotné ťažkosti ale aj väčšie problémy so zachovaním Božieho zákona.

- Snaživí – i keď telesne slabí – vedia využívať vhodné podmienky pre telesné zdravie.

Konečným efektom všetkého tohto úsilia je radosť zo života. Z toho vyplýva, že **k harmonickému rozvoju každého človeka sa ide trojakou cestou: pohybom, disciplínou v jedení a pití a radosťou z práce.**

Nadprirodzené prostriedky.

Posväcovanie života sviatosťami, najmä sviatosťou zmierenia a Eucharistiou a mravným životom prináša aj zdravie tela a duše.

Skrze Krista človek žije nadprirodzeným životom v milosti, stáva sa údom tela Kristovho a chrámom Svätého Ducha. (porov. 1Kor 6,15-19)

Pokračovanie v budúcom čísle ...

o. Peter

(Spracované s použitím Katechizmu Katolíckej cirkvi a Morálnej teológie II. - František Tondra.)

ZBIERKY V MESIACI MAREC 2013

- V nedeľu 10. marca 2013 sa konala zbierka na podporný fond arcibiskupského úradu v Prešove. Spolu sa vyzbieralo **93,45 €**. (VT Čemerné 62,25 € a Vehec 31,20 €).
- *Gréckokatolícka cirkev, farnosť Zoslania Svätého Ducha v Nižnom Hrabovci, zastúpená o. Milošom Baranom ďakuje za umožnenú zbierku, ktorá sa konala 10.3.2013 na území gréckokatolíckej a rímskokatolíckej farnosti VT Čemerné. Spolu sa vyzbieralo **854,90 €**. Vyzbierané finančné prostriedky budú použité na výstavbu novej farskej budovy v Nižnom Hrabovci. Všetkým štedrým darcom vyslovujú veľkú vďaku a Pán Boh zaplatí.*
- Zbierka Boží hrob – Jeruzalem 2013: **210,54 €** (VT Čemerné 170,54 € a Vehec 40 €).
- Zbierka Boží hrob – chrám: VT Čemerné 279,44 € a Vehec 40 €.

Ďakujeme!

Pripravila: Stašková Anna, pokladníčka

4. Liturgický poriadok – VT Čemerné

Dátum	Deň	Čas	Úmysel sv. liturgií	Poznámka
1.4.2013	PO	10:00	* Za veriacich farnosti	Prikázaný sviatok
2.4.2013	UT	17:30 18:00	Paschálna večiereň + Za duše v očistci	panychída
3.4.2013	ST	17:30 18:00	Paschálna večiereň * Anna s rod. (+ Michal, Alžbeta, Bartolomej)	panychída
4.4.2013	ŠT	17:30 18:00	Paschálna večiereň + Anna a Ján Burákoví (+ Juraj, Anna, Mária, Andrej, Ladislav)	panychída
5.4.2013	PI	17:30 18:00	Paschálna večiereň * Za ružencové spoločenstvo	Eucharistické požehnanie
6.4.2013	SO	7:45 8:30	Večeradlo – modlitba sv. ruženca * Za obrátenie hriešnikov	Fatimská sobota
7.4.2013	NE	7:30 10:30 15:00	* Irena s rod. * Za veriacich farnosti Korunka B. milosrdenstva + večiereň	
8.4.2013	PO	18:00	+ Juraj a Mária Tarkaničovi (+ Ladislav)	panychída
9.4.2013	UT	18:00	+ Júlia Hudáková	
10.4.2013	ST	17:40 18:00	Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi + Karol a Magdaléna	
11.4.2013	ŠT	18:00	+ Z rod. Hrehovej a Barnovej	
12.4.2013	PI	18:00	+ Z rod. Dankovej: Mikuláš, Mikuláš	Eucharistické požehnanie
13.4.2013	SO	7:30	+ Anna a Ján Hrunení (+ Justína)	panychída
14.4.2013	NE	10:00 15:00	* Za veriacich farnosti * Adrián (za dary Sv. Ducha) Korunka B. milosrdenstva + večiereň	Zbierka pre potreby farnosti
15.4.2013	PO	18:00	+ o. Štefan Šanta + Justína Chroma	panychída

16.4.2013	UT	18:00	+ Albert, Zuzana Belasoví a Štefan Džurdženík	panychída
17.4.2013	ST	17:40 18:00	Moleben k bl. P.P.Gojdičovi + Z rod. Kušňírovej + Emil a Mária Schudichovi	
18.4.2013	ŠT	18:00	+ Pavol Hrunený	
19.4.2013	PI	18:00	+ Michal, Alžbeta, Bartolomej	Eucharistické požehnanie
20.4.2013	SO	7:30	+ Mária a Štefan Pavučkovi	
21.4.2013	NE	7:30	* Za veriach farnosti	Zbierka: Kňazský seminár I.
		10:30	* Valéria Zahorjanová	
		15:00	Korunka B. milosrdenstva + večiereň	
		10:30	Rómske pastoračné centrum	
22.4.2013	PO	18:00	+ Mária Mockovčiaková	panychída
23.4.2013	UT	18:00	* Oľga Manajlová	Sv. veľmuč. Juraj
24.4.2013	ST	17:40 18:00	Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi + Juraj Kozenko	
25.4.2013	ŠT	17:30	* Za dary Sv. Ducha + Viktor Lukačín	Archieparchiálne zhromaždenie. Stretnutie kňazov a veriach protopresbyteriátu VT Čemerné
26.4.2013	PI	18:00	+ Anna	Eucharistické požehnanie
27.4.2013	SO	7:30	+ Z rod. Feníkovej: Ladislav, Anna, Ján, Štefan + Z rod. Manajlovej	panychída
28.4.2013	NE	7:30	* Mária s rod.	
		10:30	* Za veriach farnosti	
		15:00	Korunka B. milosrdenstva + večiereň	
		10:30	Rómske pastoračné centrum	
29.4.2013	PO	18:00	+ František, Helena, Ján	
30.4.2013	UT	18:00	+ Z rod. Bakovej	

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

5. Liturgický poriadok – Večec

Dátum	Deň	Čas	Úmysel sv. liturgií	Poznámka
1.4.2013	PO	9:00	* Bartolomej	Prikázaný sviatok
2.4.2013	UT	17:30	+ Pavol Bindas	panychída
3.4.2013	ST	17:30	+ o. Štefan Šanta	panychída
4.4.2013	ŠT	17:30	+ Mikuláš Roman	panychída
5.4.2013	PI	8:00	* Za ružencové spoločenstvo	Eucharistické požehnanie
6.4.2013	SO	-----	-----	
7.4.2013	NE	9:00	* Rod. Ivaničová	
8.4.2013	PO	17:30	+ Jozef Lukáč	
9.4.2013	UT	8:00	+ Michal, Alžbeta Jackoví	panychída
10.4.2013	ST	17:10 17:30	Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi + Mikuláš Roman	
11.4.2013	ŠT	8:00	+ Štefan Kobielka	
12.4.2013	PI	17:30	+ Michal, Mária, Juraj	Eucharistické požehnanie
13.4.2013	SO	-----	-----	
14.4.2013	NE	8:30	* Rod. Pavlíková	Zbierka na chrám
15.4.2013	PO	17:30	+ Mária, Michal, Juraj	panychída

Pozvánka na 4. Metropolitnú púť do Krakova

Srdečne pozývame všetkých kňazov, rehoľníkov a veriacich Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na 4. Metropolitnú púť Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku do Sanktuária Božieho milosrdenstva do poľského Krakova-Lagievnik, ktorá sa uskutoční v **sobotu 25. mája 2013**.

Nahlásiť sa môžete na farskom úrade.

*Túžim sa celá premeniť na tvoje milosrdenstvo, Pane ...
Nech cez moje srdce a dušu prúdi Tvoja láska ku všetkým ľuďom.*

sv. Faustína

16.4.2013	UT	8:00	* Mária Mičejová	
17.4.2013	ST	17:10 17:30	Moleben k bl. P.P.Gojdičovi + Mária Vasil'ová	panychída
18.4.2013	ŠT	17:30	+ Bartolomej Fejko	panychída
19.4.2013	PI	17:30	* Anna, Jozefína, Peter	Eucharistické požehnanie
20.4.2013	SO	-----	-----	
21.4.2013	NE	9:00	* Rod. Frajkorová: Anna, Jana, Helena, Jana, Helena	Zbierka: Kňazský seminár I.
22.4.2013	PO	17:30	+ Anna Semanská	panychída
23.4.2013	UT	8:00	+ Albert Murín	panychída
24.4.2013	ST	17:10 17:30	Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi + Juraj Gajdoš	
25.4.2013	ŠT	-----	-----	
26.4.2013	PI	17:30	+ Mária a Michal Jackovi	Eucharistické požehnanie
27.4.2013	SO	-----	-----	
28.4.2013	NE	9:00	* Marián Fejko (40 r.)	
29.4.2013	PO	17:30	+ Michal Sopko	panychída
30.4.2013	UT	8:00		

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Turistický deň Prešovskej archieparchie

Tak ako každý rok aj tohto roku organizuje Centrum voľného času Juskova Voľa v spolupráci s Komisiou pre mládež Prešovskej archieparchie Celoeparchiálny turistický deň, na ktorý srdečne pozývajú vás kňazov, deti, mladých, ale aj rodiny vašej farnosti. **Turistický deň sa uskutoční v stredu 1. mája 2013** na trase Jasenov – zručanina Jasenovského hradu – Veľká Dubová – Porúbka.

Nahlásiť sa môžete na farskom úrade.

Plaščenica

„Ctihodný Jozef sňal z Kríža tvoje prečisté Telo. Ovinul ho čistým plátnom, natrel voňavými masťami a uložil do nového hrobu.“

LITURGICKÉ OKIENKO

Plaščenica je obdĺžnikové plátno s vyobrazením Ježiša Krista v hrobe alebo je na nej znázornená celá scéna jeho sňatia z kríža a uloženia do hrobu. Okolo tohto vyobrazenia je napísaný tropár Veľkého piatku *Ctihodný Jozef*... Plaščenica symbolizuje to plátno, do ktorého bolo zavinuté telo Ježiša Krista. Napriek tomu, v obradoch Veľkého piatku a Veľkej soboty sa nenachádza zmienka o plaščenici viac než pol druhu tisícročia.

Počas prvých storočí kresťania v Jeruzaleme uctievali svätý Kríž, ktorý našla sv. Helena. Na Veľký piatok vyšli na Golgotu, biskup držal pred sebou drevo Kríža, veriaci ho uctievali bozkom, hlbokou poklonou a odchádzali. Zvyk uctievania svätého Kríža prešiel neskôr z Jeruzalema aj do Byzantskej cirkvi. Na Veľký piatok na utierni po piatom evanjeliu biskup (alebo kňaz) vyniesol svätý Kríž do stredu chrámu. Pri slovách „*klaniame sa strastiam tvojím Kriste...*“ kňaz a veriaci robili tri veľké poklony a potom si bozkom uctievali svätý Kríž.

V 16. storočí sa udomácňuje zvyk niesť plaščenicu s vyobrazením scény ukladania do hrobu počas vchodu s Evanjeliom po veľkom chválospeve na Veľkú sobotu. V tom istom storočí dostáva plátno s ikonou Ježiša Krista definitívne názov plaščenica. Tento bohoslužobný predmet vznikol z „vozduchu“, ktorý sa používal pri svätej liturgii ako prikrývka svätých darov. Už v 14. storočí sa objavujú prvé vozduchy a vyobrazením scény uloženia Ježiša Krista do hrobu. Rukopisy bohoslužobných poriadkov do 16. storočia nehovoria nič o obrade ukladania plaščenice do hrobu. Tento zvyk sa udomácnil až v 16. storočí. Počas 17.-18. storočia však celá Východná cirkev prijala obyčaj ukladania plaščenice do hrobu.